

Rada
Európskej únie

V Bruseli 15. októbra 2025
(OR. en)

10056/1/25
REV 1 ADD 1

Medziinštitucionálny spis:
2023/0163(COD)

TRANS 234
MAR 94
CODEC 773
PARLNAT

ODÔVODNENÉ STANOVISKO RADY

Predmet: Pozícia Rady v prvom čítaní na účely prijatia NARIADENIA
EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o Európskej námornej
bezpečnostnej agentúre, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1406/2002
– odôvodnené stanovisko Rady
– prijaté Radou 13. októbra 2025

I. ÚVOD

1. Komisia predložila tento legislatívny návrh Európskemu parlamentu a Rade 1. júna 2023 ako súčasť balíka opatrení v oblasti námornej bezpečnosti¹.
2. Rada schválila *všeobecné smerovanie* 18. júna 2024².
3. Európsky parlament prijal pozíciu v prvom čítaní 12. marca 2024. Na 10. volebné obdobie Parlamentu bol za spravodajcu vymenovaný pán Sérgio Humberto (PPE, Portugalsko).
4. Rokovania sa začali prvým trialógom 19. novembra 2024, po ktorom nasledoval druhý trialóg 20. mája 2025. Počas druhého trialógu 20. mája 2025 dosiahli vyjednávači politickú dohodu.
5. Coreper 4. júna 2025 analyzoval konečné kompromisné znenie s cieľom dosiahnuť dohodu a potvrdil ho.
6. Predsedníčka výboru TRAN zaslala 24. júna 2025 predsedovi Coreperu list, v ktorom potvrdila, že ak Rada schváli dohodnuté znenie v prvom čítaní po revízii právnikmi lingvistami, Parlament schváli pozíciu Rady v druhom čítaní.

II. CIEĽ

7. Medzi hlavné ciele tejto revízie patrí:
 - a) lepšie ukotviť a zohľadniť súčasné úlohy a ciele agentúry tak, aby mala právny mandát plniť ich a podporovať členské štáty a Komisiu poskytovaním nevyhnutnej technickej, operačnej a vedeckej pomoci s cieľom zaistiť námornú bezpečnosť a ochranu námornej dopravy, ako aj zabezpečiť zelenú a digitálnu transformáciu odvetvia,
 - b) zabezpečiť nadčasovosť mandátu agentúry EMSA tým, že sa poskytne dostatočná pružnosť na začlenenie nových úloh, ktorými sa budú riešiť meniace sa potreby odvetvia námornej dopravy a
 - c) zabezpečiť, aby agentúra mala primerané ľudské a finančné zdroje na plnenie svojej úlohy.

¹ 10160/23.

² 10828/24.

III. ANALÝZA POZÍCIE RADY V PRVOM ČÍTANÍ

1. Procesný rámec

8. Na základe návrhu Komisie viedli Parlament a Rada rokovania, ktorých cieľom bolo dohodnúť sa na pozícii Rady v prvom čítaní, čo by viedlo k skorej dohode v druhom čítaní. Znenie návrhu pozície Rady v plnej miere odzrkadľuje kompromis, ktorý dosiahli obaja spoluzákonodarcovia.

2. Zhrnutie hlavných otázok

9. Pozícia Rady v prvom čítaní k jednotlivým reformným prvkom je po dohode spoluzákonodarcov nasledovná:
10. Pokiaľ ide o „technickú“ časť nariadenia (články 1 až 13), hlavnými cieľmi Rady je zabezpečiť, aby sa agentúra zamerala na poskytovanie podpory členským štátom a Komisi pri riadnom vykonávaní *existujúcich* právnych predpisov Únie, aby sa zabránilo duplicité úsilia a aby agentúra efektívne využívala svoje zdroje. Zmeny vykonané v návrhu Komisie slúžia najmä na zjednodušenie znenia a zníženie miery jeho podrobnosti, čím sa zabezpečí flexibilita a nadčasový mandát.
11. Rada vo veľkej miere zotrvala na svojej pozícii zo *všeobecného smerovania* k navrhovaným úlohám týkajúcim sa námorných autonómnych hladinových lodí a emisií NO_x, keďže tieto prvky nepatria do právomoci EÚ (článok 4 a článok 5). Rada akceptovala niekoľko doplnení zo strany Parlamentu týkajúcich sa alternatívnych palív používaných v námornej doprave, ako sa rámujú v existujúcich právnych predpisoch EÚ v tejto oblasti (nariadenie FuelEU Maritime³) (články 4 a 6). Zároveň sa úlohy súvisiace s vykonávaním Dohovoru o pracovných normách v námornej doprave⁴ teraz obmedzujú na prvky, ktoré sú už zahrnuté v smernici o štátnej prístavnej kontrole⁵ (článok 4).

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1805 z 13. septembra 2023 o využívaní palív z obnoviteľných zdrojov a nízkouhlíkových palív v námornej doprave a o zmene smernice 2009/16/ES.

⁴ Dohovor o pracovných normách v námornej doprave z roku 2006 v znení zmien.

⁵ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/3099 z 27. novembra 2024, ktorou sa mení smernica 2009/16/ES o štátnej prístavnej kontrole.

12. Rada zotrvala na svojej pozícii zo všeobecného smerovania a agentúre pridala tri nové úlohy: najdôležitejšou z nich je tá, že agentúra EMSA teraz môže poskytovať podporu Komisii, vnútroštátnym orgánom a príslušným orgánom Únie pri vykonávaní reštriktívnych opatrení Únie (t. j. sankcií, najmä údajov o pohybe lodí, na ktoré sa vzťahuje sankčný režim) (článok 8). Agentúra zároveň vypracuje a aktualizuje posúdenie rizika pre všetky európske morské oblasti, ktoré poslúži len ako základ pre umiestnenie plavidiel agentúry určených na reakciu na ropné a chemické znečistenie na podporu členských štátov pri činnostiach reakcie na znečistenie morského prostredia (článok 5). Agentúra môže napokon takisto vykonávať inšpekcie na mieste v mene Komisie v súlade s nariadením (EÚ) 1257/2013 o zariadeniach na recykláciu v tretích krajinách, ak sa Komisia rozhodne delegovať túto úlohu na agentúru (článok 5).
13. Pokiaľ ide o jednu úlohu, a to návštevy agentúry v členských štátoch a inšpekcie (článok 10), Rada sa posunula smerom k pozícii Parlamentu a Komisie a súhlasila s revíziou svojho *všeobecného smerovania*, pokiaľ ide o vytvorenie uzavretého zoznamu právnych aktov, podľa ktorých sa takéto návštevy a inšpekcie môžu uskutočňovať. Rada akceptovala, že návštevy agentúry EMSA v členských štátoch sa zamerajú na vykonávanie príslušného práva Únie v oblasti námornej bezpečnosti a zabráňovania znečisťovaniu pod podmienkou, že Komisia uvedenú úlohu na agentúru deleguje.
14. Napokon, pokiaľ ide o úlohy agentúry týkajúce sa medzinárodných vzťahov (článok 11), Rada súhlasila s tým, že výkonnému riaditeľovi poskytne možnosť umiestniť zamestnancov v delegácii Únie v Spojenom kráľovstve s predchádzajúcim súhlasom Komisie a správnej rady s cieľom podporiť členské štáty a Európsku komisiu v činnostiach súvisiacich s ich účasťou na práci Medzinárodnej námornej organizácie.
15. Cieľom Rady v časti znenia týkajúcej sa „riadenia“ (články 14 až 45) je zachovanie inštitucionálnej rovnováhy medzi členskými štátmi a Komisiou pri riadení agentúry.

16. S Parlamentom a Komisiou sa podrobne preskúmalo niekoľko otázok: pridaná hodnota vytvorenia novej výkonnej rady, relatívna váha Komisie v správnej rade (počet zástupcov Komisie), pravidiel hlasovania správnej rady, „veto“ Komisie o potenciálnych rozhodnutiach agentúry, ktoré by mohli byť v rozpore s rámcovým nariadením o rozpočtových pravidlách alebo služobným poriadkom, a možnosť agentúry zriadiť regionálne centrá.
17. Rada trvá na svojej pozícii vo *všeobecnom smerovaní* k vypusteniu ustanovení týkajúcich sa výkonnej rady a pravidiel hlasovania správnej rady (článok 16). Rada sa však s Parlamentom dohodla na revízii väčšiny potrebnej na vymenovanie výkonného riaditeľa, čo teraz môže správna rada vykonať dvojtretinovou väčšinou namiesto štvorpätinovej väčšiny stanovenej vo *všeobecnom smerovaní*. Rada okrem toho zaviedla mechanizmus, ktorým sa umožňuje, aby jedna tretina členov správnej rady s hlasovacím právom navrhla odvolanie výkonného riaditeľa z funkcie; doteraz mohla takýto návrh predložiť len Komisia (článok 21).
18. S cieľom zachovať inštitucionálnu rovnováhu v riadení agentúry sa Rada zároveň posunula smerom k pozícii Parlamentu a Komisie a súhlasila s tým, že správna rada agentúry bude naďalej obsahovať štyroch zástupcov Komisie, v súlade s existujúcim nariadením o agentúre EMSA. Parlament zároveň súhlasil s tým, že nie je potrebné, aby do správnej rady nominoval vlastných pozorovateľov.
19. Rada vo svojom *všeobecnom smerovaní* aj Parlament vo svojom prvom čítaní súhlasili s vypustením „veta“ Komisie týkajúceho sa potenciálnych rozhodnutí agentúry, ktoré by mohli byť v rozpore s rámcovým nariadením o rozpočtových pravidlách alebo so služobným poriadkom. Po rozsiahlych diskusiách s Komisiou sa Rada a Parlament dohodli na nahradení veta Komisie „postupom opätovného preskúmania“, čím by sa Komisii umožnilo vyjadriť obavy, ak sa domnieva, že určité rozhodnutia o otázkach týkajúcich sa rámcového nariadenia o rozpočtových pravidlách a služobného poriadku by mohli agentúru (a rozpočet EÚ) vystaviť vážnym právnym rizikám. (Článok 20) Tým sa správnej rade umožní prehodnotiť túto otázku postupom, ktorý je podobný postupu používanému pri prijímaní jednotného programového dokumentu: ak Komisia stále namieta proti rozhodnutiu v druhom čítaní, zástupcovia členských štátov ho môžu prijať len jednomyseľne.

20. Napokon, Rada akceptovala argumenty Parlamentu a Komisie týkajúce sa oprávnenia agentúry zriadiť regionálne centrá, keďže táto možnosť už existuje v súčasnom nariadení o agentúre EMSA (článok 31). Hoci vytvorenie takýchto regionálnych centier by mohlo mať významné finančné dôsledky, Rada súhlasila s tým, že záruky navrhované Komisiou sú dostatočné na ochranu rozpočtu agentúry, keďže akékoľvek rozhodnutie v tomto ohľade by prijímala len správna rada na žiadosť Komisie a „po riadnom zvážení rozpočtových dôsledkov“.

IV. ZÁVER

21. Pozícia Rady podporuje cieľ návrhu Komisie a plne odráža kompromis, ktorý sa dosiahol počas neformálnych rokovaní medzi Radou a Európskym parlamentom, s podporou Komisie.
22. Rada sa preto domnieva, že jej pozícia v prvom čítaní je vyváženým vyjadrením výsledku rokovaní a že po prijatí nového nariadenia o agentúre EMSA sa zabezpečí, aby bola agentúra právne poverená podporovať členské štáty a Komisiu poskytovaním nevyhnutnej technickej, operačnej a vedeckej pomoci s cieľom zaistiť námornú bezpečnosť a ochranu námornej dopravy, ako aj zabezpečiť zelenú a digitálnu transformáciu odvetvia.
-